

DEL II

BEVILLINGSREGLER, PROCEDURER OG OVERSIGTER

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

5 FORM- OG PROCEDUREKRAV TIL BUDGETTET

Indhold	Side
0 Indledning til del II	5.0 - 1
1 Procedurekrav i forbindelse med budgetvedtagelsen	5.1 - 1
2 Formkrav til budgettet	5.2 - 1
3 Oversigt over tidsfrister i forbindelse med budgetvedtagelsen	5.3 - 1
4 Bilag til kapitel 5	5.4 - 1

5 FORM- OG PROCEDUREKRAV TIL BUDGETTET

5.0 Indledning til del II

Regionslovens §§ 17-29 indeholder bestemmelser om regionernes budgetlægning, bevillingsafgivelse og regnskabsaflæggelse m.v., mens §§ 60-65 indeholder bestemmelser om forberedelsesudvalgenes økonomi og finansiering. Endvidere bemyndiger loven velfærdsministeren til at fastsætte nærmere regler på en række punkter. Sådanne administrativt fastsatte regler findes i Velfærdsministeriet bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. og dels i nærværende elektroniske version af "Budget- og regnskabssystem for regioner", der er bilag 1 til bekendtgørelsen.

Del II af budget- og regnskabssystemet rummer såvel egentlige regler som vejledning til lovens bestemmelser og de administrativt fastsatte bestemmelser. De egentlige regler er, så vidt det har været muligt og hensigtsmæssigt, markeret med en ramme omkring teksten.

Dato: August 2019

Ikrafttrædelsesår: Budget 2020

5.1 Procedurekrav i forbindelse med budgetvedtagelsen

Regionsloven og bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. indeholder en række bestemmelser om procedurer og tidsfrister i forbindelse med budgettets udarbejdelse og vedtagelse:

Senest 15. august udarbejder forretningsudvalget til regionsrådet forslag til regionens årsbudget for det kommende regnskabsår, som løber fra den 1. januar til den 31. december.¹ Forslaget ledsages af budgetoverslag for en 3-årig periode.²

I 2019 udarbejdes forslaget for 2020 dog senest den 2. oktober.

Forretningsudvalgets forslag til årsbudget og budgetoverslag skal undergives to behandlinger i regionsrådet med mindst tre ugers mellemrum.³ Første behandlingen foretages senest den 24. august.⁴

I 2019 skal 1. behandlingen af forslaget for 2020 dog ske senest den 8. oktober.

Det forslag til kommunernes årlige udviklingsbidrag, som er indeholdt i forslaget til årsbudget, jf. §§ 6 og 7 i lov om regionernes finansiering, skal drøftes i kontaktudvalget mellem regionen og kommunerne i regionen senest den 1. september.⁵

I 2019 foretages drøftelsen dog senest den 10. oktober.

Kommunalbestyrelserne i regionen skal senest den 10. september skriftlig meddele regionsrådet deres stillingtagen til forslaget til udviklingsbidrag.⁶

I 2019 skal kommunalbestyrelserne meddele regionsrådet deres stillingtagen til forslaget til udviklingsbidrag senest den 15. oktober.

Ved anden behandling, som foretages senest den 1. oktober, vedtages forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag af regionsrådet.⁷

I 2019 skal 2. behandlingen af forslaget ske senest den 5. november.

Regionerne har en lovbestemt leverandørpligt i forhold til kommunerne for en række sociale tilbud og visse specialundervisningstilbud. Regionsrådet skal i henhold til sektorlovgivningen senest den 15. oktober indgå en årlig rammeaftale med kommunerne beliggende i regionen om bl.a. det samlede antal pladser og tilbud, regionsrådet stiller til rådighed for kommunerne i regionen. Da rammeaftalerne er en central forudsætning for både kommunernes og regionernes budgetlægning er det dog hensigtsmæssigt, at drøftelsen og vedtagelsen af rammeaftalerne tilrettelægges og indpasses i budgetprocessen på en hensigtsmæssig måde for både regionsråd og kommunalbestyrelser.

¹ Jf. § 2, stk. 1 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v..

² Jf. § 3, stk. 5 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v..

³ Jf. § 19, stk. 1 i regionsloven.

⁴ Jf. § 2, stk. 2 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

⁵ Jf. § 2, stk. 3 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

⁶ Jf. § 2, stk. 4 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

⁷ Jf. § 19, stk. 2 i regionsloven og § 2, stk. 2 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Dato: August 2020

Ikrafttrædelsesår: Budget 2020

Bekendtgørelsen indeholder endvidere regler om specifikation af de områder, inden for hvilke der skal være balance mellem indtægter og udgifter/omkostninger på årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag, jf. nærmere herom i afsnit 5.2.

Bekendtgørelsen indeholder også enkelte procedureregler. Efter § 3, stk. 2 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. skal ændringsforslag til budgetforslaget angive, hvilken bevilling forslaget retter sig imod, samt med hvilket beløb bevillingen ønskes ændret. Denne regel hænger sammen med kravet om, at budgettet skal være umiddelbart egnet til realisering. Det udelukker, at der kan fremsættes ændringsforslag holdt i mere almindelige vendinger såsom: »regionsrådets ønsker en opprioritering af kræftområdet i forhold til forretningsudvalgets budgetforslag«. Tilsvarende regler gælder for budgetoverslagene.

Det er et krav, at ethvert omkostningsforøgende ændringsforslag skal ledsages af et forslag til finansiering af de øgede omkostninger, jf. § 3, stk. 4, i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Det fremgår i øvrigt af regionslovens § 20, at det endeligt vedtagne årsbudget og de flerårige budgetoverslag skal offentliggøres. En kort redegørelse for indholdet af årsbudgettet og budgetoverslagene skal inden det kommende regnskabsårs begyndelse offentliggøres efter regionsrådets nærmere bestemmelse.

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

5.2 Formkrav til budgettet

Der er fastsat en række bestemmelser om, hvordan de regionale budgetter skal opstilles, hvilke poster de skal omfatte m.v. Disse formkrav skal ses i sammenhæng med de forskellige opgaver, som budgettet skal løse. Der skelnes i reglen mellem den finansielle opgave, den bevillingsmæssige opgave og informationsopgaven.

Den finansielle opgave

At budgettet har en finansiell funktion vil sige, at budgettet ikke alene indeholder en oversigt over regionens indtægter og udgifter/omkostninger, men at der i tilknytning hertil udarbejdes et finansieringsbudget/pengestrømsopgørelse, der viser, hvorledes finansieringen af den budgetterede aktivitet tilvejebringes inden for hvert af de tre aktivitetsområder, jf. nedenfor. Budgettet er således udtryk for en samlet afvejning af omkostningsønsker over for indtægtsmuligheder. Bloktilskud fra staten, grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne og takster på social- og specialundervisningsområdet kan ikke sættes op i løbet af året, og der er ligeledes fastsat restriktioner vedrørende kassekredit og lånoptagelse. Budgettets finansielle funktion spiller derfor en mere central rolle for regionerne, end det f.eks. er tilfældet i private virksomheder.

Den bevillingsmæssige opgave

Ifølge regionslovens § 21, stk. 1, angiver de poster på årsbudgettet, hvortil regionsrådet ved budgetvedtagelsen har taget bevillingsmæssig stilling, den bindende regel for næste års regionale forvaltning.

Bevillingsangivelsen i budgettet er således udtryk for den af regionsrådet vedtagne fordeling af de økonomiske ressourcer mellem de forskellige regionale opgaveområder. Budgettet angiver dermed størrelsen af det spillerum, der er overladt til regionsrådet, forretningsudvalget og til forvaltningen og institutionerne, når de i årets løb skal foretage økonomiske dispositioner på regionens vegne.

Spillerummet for prioriteringen af regionernes økonomi begrænses af, at den er opdelt i tre adskilte dele: Sundhedsområdet, udviklingsopgaver og drift af institutioner på social- og specialundervisningsområdet. De tre aktivitetsområder skal hvile i sig selv, således at udgifterne på sundhedsområdet, herunder andele af administrative og finansielle fællesudgifter, finansieres af indtægter øremærket til dette område - og tilsvarende for de øvrige to områder.

Den informationsmæssige opgave

Budgettet retter sig som informationskilde mod regionens borgere, leverandører, ansatte med flere samt mod de centrale myndigheder. De centrale myndigheder indsamler budgetdata med henblik på at opgøre det samlede ressourceforbrug i den regionale sektor. Det er bl.a. med henblik på denne dataindsamling, at der er indført fælles konteringsregler, som er obligatoriske for alle regioner.

Som et særligt aspekt af informationsopgaven indgår, at budget og budgetforslag skal være velegnede redskaber for politikerne i forbindelse med beslutninger om den økonomiske prioritering. Denne prioriteringsopgave er bl.a. søgt tilgodeset ved, at kontoplanen så vidt muligt er opbygget, så beløb til sammenhængende formål optræder samlet.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

5.2.1 OMRÅDEOPDELTE BUDGETTER

5.2.1.1 Driftsbudgetter og balancekrav

Ifølge § 3 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. er der fastsat regler om specifikation af de områder, inden for hvilke der skal være balance mellem indtægter og udgifter/omkostninger på årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag.

Regionernes økonomi er opdelt i tre aktivitetsområder: Sundhedsområdet, social- og specialundervisningsområdet samt det regionale udviklingsområde, jf. § 1 i lov om regionernes finansiering.

Opgjort efter udgiftsbaserede principper skal der på sundhedsområdet være balance mellem indtægter og udgifter på årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag.

Opgjort efter omkostningsbaserede principper skal indtægterne være større end eller lig med omkostningerne på social- og specialundervisningsområdet. Tilsvarende gælder det regionale udviklingsområde.

Selv om der på sundhedsområdet er et udgiftsbaseret balancekrav, er der ligesom på de øvrige regionale aktivitetsområder, krav om anvendelse af omkostningsbaserede bevillinger, jf. kapitel 6.

Opdelingen af regionernes økonomi i tre aktivitetsområder indebærer, at der ved brug af fordelingsnøgler skal foretages en opdeling af regionernes administrative fællesomkostninger og finansielle omkostninger, og at de efter nærmere regler skal fordeles på tre områder, jf. afsnit 5.2.5.

Regionernes løbende indtægter er som udgangspunkt reserveret til et af de tre områder. Det gælder både for tilskuddene fra staten og bidragene fra kommunerne.

Driften af institutioner på social- og specialundervisningsområdet er bortset fra nogle særlige administrative opgaver finansieret fuldt ud gennem takstbetaling fra kommunerne. Disse opgaver hviler således i sig selv og medfører ikke nettoomkostninger eller -indtægter for regionerne. Området skal budgetteres med et forventet årsresultat, der er lig med eller større end nul. Størrelsen af det forventede årsresultat og det samlede akkumulerede resultat drøftes i kontaktudvalget. Over- og underskud vedrørende tidligere år betragtes som henholdsvis indtægter og omkostninger.

Dato: Juni 2013

Ikrafttrædelsesår: Budget 2014

Nettoomkostninger på det regionale udviklingsområde skal finansieres af de øremærkede bloktilskud fra staten og bidrag fra kommunerne og skal dermed budgetteres med et forventet årsresultat, der er lig med eller større end nul. Over- og underskud vedrørende tidligere år betragtes som henholdsvis indtægter og omkostninger.

Ved underskud i et år skal dette udlignes senest efter 2 år.

Kravet om et årsresultat, der er større end eller lig med nul, er et udtryk for, at årets driftsomkostninger svarer til driftsindtægterne, og at årets ressourceforbrug er finansieret, og at ændringen i kapitalgrundlaget (afskrivninger) kan reetableres, og at eventuelt underskud fra tidligere år er udlignet. Ved opgørelsen af årsresultatet indgår ikke de to områders likviditetsmæssige træk eller overskud (mellemregningskonto) i forhold til regionens samlede virksomhed.

For så vidt angår sundhedsområdet skal årets nettoudgifter finansieres af de øremærkede bloktilskud fra staten og bidrag fra kommunerne og dermed budgetteres i balance. Ved underskud i et år er der ikke krav om, at dette skal udlignes i efterfølgende år.

I modsætning til social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde indgår likvide midler fra regionens finansieringsvirksomhed, f.eks. forbrug af likvide aktiver og lånoptagelse, ved opgørelsen af balancekravet.

Det vedtagne budget skal være et udtryk for det bedst mulige skøn over det kommende års udgifter/omkostninger og indtægter. Der må ikke på budgettet forekomme poster, som savner en nærmere forklaring eller begrundelse, hvad enten årsagen er tidsmæssige problemer, manglende kapacitet ved budgetlægningen, manglende enighed i regionsrådet eller lignende. Dog er der i henhold til budget- og regnskabsbekendtgørelsens § 3, stk. 7, adgang til at budgettere med generelle reserver på sundhedsområdet, der maksimalt kan udgøre 1 % af af regionens budgetterede nettoserviceudgifter til sundhed, der er omfattet af det regionale udgiftsloft, jf. § 11 i lov om en budgetlov.

Undervejs i budgetbehandlingen kan der fremkomme ændringsforslag, der ændrer forudsætningen for balancen i det oprindelige budgetforslag. I § 3, stk. 4, i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. er det fastsat, at der i denne situation skal tilvejebringes balance i det reviderede budgetforslag inden for det aktivitetsområde, ændringsforslaget vedrører. Balancekravet indebærer i forhold til social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde, at et ændringsforslag, der medfører øgede omkostninger skal modsvares af merindtægter eller mindre omkostninger inden for samme område, såfremt det forventede årsresultat er budgetteret til nul. På sundhedsområdet kan balancekravet også honoreres på anden vis, f.eks. ved forbrug af likvide aktiver.

På sundhedsområdet er der i § 3, stk. 6, i bekendtgørelsen fastsat bestemmelser om, at der i årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag skal være overskud på den løbende drift, dvs. at indtægter fra bloktilskud fra staten, kommunale bidrag og statsligt aktivitetsbestemte tilskud mv. skal være større end nettoserviceudgifterne på sundhedsområdet, der er omfattet af det regionale udgiftsloft, jf. § 11 i lov om en budgetlov. Formålet med kravet om overskud på driften er at understøtte princippet om en sund økonomisk styring i den enkelte region, hvor det sikres, at en region ikke finansierer løbende driftsudgifter på sundhedsområdet ved forbrug af likviditet.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

5.2.1.2 Investeringsbudget

Regionsrådet skal ved budgettets endelige vedtagelse som minimum fastsætte et investeringsbudget, som angiver et loft over de investeringer, der kan foretages inden for hver af hovedkontiene og finansieres af regionens likvide aktiver. Hvor der som konsekvens af investeringer foretaget inden for investeringsbudgettet skal afholdes investeringsudgifter i senere regnskabsår, skal der være afsat et rådighedsbeløb i investeringsbudgettet, jf. nærmere i afsnit 6.2.2. Regionsrådet kan ligledes fastsætte en investeringsramme for fælles- og administrationsområdet, hvis dette administreres som et selvstændigt område.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Investeringsudgifter finansieres som interne lån, der som minimum afdrages svarende til afskrivning af investeringen i efterfølgende år. På social- og specialundervisningsområdet er der med henblik på at sikre lige konkurrencevilkår i forhold til andre aktører på området herudover krav om, at både nye og eksisterende investeringer samt øvrig kapital, som regionen stiller til rådighed for området, skal forrentes med markedsrenten.

Det er regionsrådet, der fastsætter investeringsbudgettet for de enkelte hovedkonti, jf. kapitel 6, afsnit 2.2.

5.2.1.3. Likviditetsmæssigt mellemværende i forhold til social- og specialundervisningsområdet

På social- og specialundervisningsområdet skal det likviditetsmæssige mellemværende i forhold til regionen opgøres og fremgå af regionens budget og regnskab. Mellemværendet skal forrentes med markedsrenten for at sikre lige konkurrencevilkår i forhold til andre aktører på området samt for at sikre, at omkostningerne bliver finansieret af brugerne som følge af, at området skal hvile-i-sig-selv.

5.2.2 BRUTTOPOSTERING

For hvert af de tre aktivitetsområder i de regionale budgetter gælder som udgangspunkt, at samtlige omkostninger finansieres under ét af samtlige indtægter inden for aktivitetsområdet. Regionsrådet skal således stå frit i sin udgiftsprioritering og ikke være påvirket af, hvilke typer af indtægter der indgår i finansieringen af de enkelte aktivitetsområder. Der kan dog ikke foretages en prioritering af udgifter og indtægter på tværs af de tre aktivitetsområder i de regionale budgetter.

For at regionsrådet kan have det bedst mulige grundlag for at foretage en økonomisk prioritering, må budgettet derfor opstilles efter *bruttoposteringsprincippet*. Det vil sige:

Omkostninger og indtægter skal opføres og specificeres hver for sig i budgettet, uanset om der gives brutto- eller nettobevillinger.

Bruttoposteringsprincippet er ikke alene vigtigt i relation til regionsrådets prioritering. Det har også betydning for informationsopgaven mere generelt. Kun i kraft af adskillelsen af indtægter og omkostninger er det muligt at skaffe sig information om de samlede omkostninger eller de samlede indtægter ved en given regional institution eller ved regionens samlede virksomhed.

5.2.3 FLERÅRSOVERSIGT

Sammen med budgettet udarbejdes og vedtages en flerårsoversigt, der indeholder budgetoverslag for en treårig periode. Regionsrådets vedtagelse af budgetoverslag er et lovkrav. Formålet er at sikre, at der sker en vurdering af de langsigtede virkninger, som beslutningerne i årsbudgettet er udtryk for.

Regionsrådet kan f.eks. vedtage en omlægning af aktiviteten, som betyder en besparelse i sidste halvdel af budgetåret. Den fulde årseffekt af besparelsen vil da ikke fremgå af årsbudgettet, men derimod af budgetoverslaget for det første år efter budgetåret.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

På følgende punkter skal flerårsoversigten opfylde de samme krav som selve budgettet:

Flerårsoversigten skal omfatte samtlige indtægter og omkostninger, der skal være balance for hvert af årene og for hvert af tre regionale aktivitetsområder, og opstillingen skal ske efter bruttoposteringsprincippet. Derimod er der særlige regler vedrørende pris- og lønniveau i flerårsoversigten, jf. nedenfor.

5.2.4 PRIS- OG LØNNIVEAU

Årsbudgettet udarbejdes i det pris- og lønniveau, der forventes at være gældende i budgetåret.

Budgetoverslagene i *flerårsoversigten* udarbejdes for hovedkonto 1-4 (drift, refusion og anlæg) i budgetårets priser (faste priser), mens hovedkonto 5 og 6 udarbejdes i det enkelte overslagsårs pris- og lønniveau (løbende priser).

For hvert overslagsår anføres som en særskilt post den samlede forventede pris- og lønstigning vedrørende hovedkonto 1-4 i forhold til budgetåret. Beløbet anføres særskilt for indtægter og for omkostninger.

Ved at anvende faste priser på hovedkonto 1-4 i budgetoverslagsårene opnår man, at ændringer i beløbsstørrelser fra ét år til et andet altid er udtryk for reale aktivitets- eller mængdeændringer.

På *årsbudgettet* angives alle poster i det pris- og lønniveau, der forventes at være gældende i budgetåret.

I *flerårsoversigten* angives posterne på hovedkonto 1-4 i budgetårets pris- og lønniveau (faste priser), mens posterne på hovedkonto 5 angives i det pris- og lønniveau, der forventes at være gældende i det enkelte overslagsår (løbende priser).

For hvert af budgetoverslagsårene opstilles umiddelbart efter anlæg en særlig post, der angiver den samlede forventede pris- og lønstigning for drift, refusion og anlæg i forhold til budgetåret.

5.2.5 FORDELINGSPRINCIPPER I BUDGET OG REGNSKAB

Der skal i forbindelse med vedtagelse af budget og aflæggelse af årsregnskab foretages en række fordelinger af omkostninger og indtægter vedrørende fælles formål og central administration, der registreres på hovedkonto 4, og renter mv., der registreres på hovedkonto 5, med henblik på opgørelse af driftsresultat på hvert af de tre regionale aktivitetsområder.

Regionens renter mv. overføres i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflæggelse fra hovedkonto 5 til hovedkonto 1 og 3. Der foretages ikke overførsel til hovedkonto 2, da der på denne hovedkonto er krav om registrering af intern forrentning af det likviditetsmæssige mellemværende med regionen. Fordelingen på hovedkonto 1 og 3 sker under hensyntagen til de to aktivitetsområders belastning af rentekontoen. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab.

Herefter overføres ligledes i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflæggelse regionens omkostninger til fælles formål og administration, der konteres på hovedkonto 4, til de enkelte områder på hovedkonto 1-3.

Ved fordelingen af indtægter og udgifter til fælles formål og central administration, der konteres på hovedkonto 4, fastsættes fordelingsnøglen af regionerne under hensyntagen til de tre aktivitetsområders belastning af fællesområdet. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab.

Dato: Maj 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

5.2.6 MOMS

Omkostningerne på hovedkonto 1-4 skal som hovedregel angives eksklusive moms i såvel budget som regnskab.

Omkostningerne til *købsmoms* samles på funktion 5.80.95. De nærmere regler for, hvilke konti og hvilke arter der er omfattet af købsmomsordningen, fremgår af afsnit 2.6.

Kravet om særskilt og samlet kontering af købsmomsomkostningerne skal ses i sammenhæng med momsrefusionsordningen, som betyder, at den enkelte region får sine momsomkostninger refunderet af staten.

Momsrefusionsordningens formål er at sikre en konkurrencemæssig ligestilling mellem private virksomheders produktion af regionale ydelser og regionens egenproduktion. Da regionens egenproduktion ikke er belagt med moms, ville det være ensbetydende med ulige konkurrencevilkår til ugunst for den private sektor, hvis regionen ikke fik refunderet moms af ydelser købt hos private.

Registreret moms, dvs. moms i forbindelse med momsregistreret virksomhed i regionen, føres på funktion 6.52.59. De nærmere konteringsregler er beskrevet i afsnit 2.6.

5.2.7 OVERSIGTER TIL BUDGETTET

Summariske overskuelige oversigter over budgetforslaget spiller en vigtig rolle som redskaber i den politiske prioriteringsproces forud for budgettets vedtagelse. Oversigter udarbejdet på grundlag af det vedtagne budget tjener desuden som informationsgrundlag for de centrale myndigheder. Dels med henblik på opgørelse af den samlede aktivitet i den regionale sektor og dels med statistikformål for øje.

Regionerne er i vid udstrækning frit stillet med hensyn til omfanget og formen af det materiale, der skal uddeles til regionsrådet i forbindelse med budgetbehandlingen.

Reglerne stiller alene krav om uddeling til regionsrådet af bevillingsoversigt, resultatopgørelse, pengestrømsopgørelse og investeringsoversigt samt bemærkninger (jf. afsnit 5.2.8). Den enkelte region kan selv vælge den mest hensigtsmæssige udformning af oversigterne.

Endvidere indgår der i budget- og regnskabssystemet en række oversigter til budgettet, der skal udarbejdes i overensstemmelse med de fastsatte formkrav og indsendes til henholdsvis Økonomi- og Indenrigsministeriet og Danmarks Statistik.

Nedenstående skema sammenfatter reglerne om uddeling og indsendelse af oversigter til budgettet.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

Afsnit	Oversigt	Skal uddeles uden formkrav	Skal indsendes med Formkrav
5.2.7.a	Bevillingsoversigt	X	
5.2.7.b	Resultatopgørelse	X	X
5.2.7.c	Pengestrømsopgørelse	X	X
5.2.7.d	Hovedoversigt til budget		X
5.2.7.e	Sammendrag af budget		X
5.2.7.f	Specifikationer til budgettet		X
5.2.7.g	Investeringsoversigt	X	
5.2.7.h	Særlige budgetoplysninger		X
5.2.7.i	Ressourceoversigt vedrørende sociale institutioner		X
5.2.7.j	Flerårsoversigt	X	

a. Bevillingsoversigt

Det er både obligatorisk at udarbejde bevillingsoversigt til budgetforslaget og bevillingsoversigt til det vedtagne budget.

Af bevillingsoversigten skal det klart fremgå, hvilke af budgettets poster den enkelte bevilling er knyttet til. Der må således hverken være tvivl om:

- Hvilke poster bevillingen omfatter
- Hvilket beløb bevillingen lyder på, herunder om der er tale om en brutto- eller nettobevilling
- Hvem bevillingen er givet til.

Også rådighedsbeløbene vedrørende anlægsarbejder, der opgøres efter et udgiftsbaseret princip, skal fremgå af bevillingsoversigten, således at det som minimum fremgår, hvor stort et samlet rådighedsbeløb, der er knyttet til hvert enkelt hovedkonto (om rådighedsbeløb og anlægsbevillinger, se kapitel 6).

Afgrænsningen af budgettet i bevillinger er en central forudsætning for, at budgettet kan tjene som grundlag for den daglige administration, den løbende økonomiske styring og den efterfølgende kontrol.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

Der er ikke fastsat bestemte formkrav til opstilling af bevillingsoversigten. De eneste krav er, som nævnt, at hver enkelt bevilling er entydigt defineret i forhold til kontoplanen samt ved den politiske eller administrative enhed, bevillingen er givet til.

Der skal udarbejdes bevillingsoversigt i tilknytning til såvel budgetforslaget som det vedtagne budget. Bevillingsoversigten skal vise de poster afgrænset i forhold til kontoplanen - hvortil regionsrådet tager bevillingsmæssig stilling. Bevillingsoversigten skal endvidere omfatte budgettets rådighedsbeløb som minimum specificeret på hovedkontoniveau.

Et forslag til bevillingsoversigt uddeles til medlemmerne af regionsrådet i forbindelse med budgetforslagets behandling.

Beløb i bevillingsoversigten anføres i hele 1.000 kr.

b. Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen opgøres omkostningsbaseret.

Formålet med resultatopgørelsen er at specificere det forventede årsresultat som årets indtægter fratrukket årets omkostninger (periodiserede ressourceforbrug).

Resultatopgørelsen skal udarbejdes for sundhedsområdet (hovedkonto 1), social- og specialundervisningsområdet (hovedkonto 2) og det regionale udviklingsområde (hovedkonto 3). Indtægter og omkostninger til fælles formål, administration, renter m.v., der konteres på hoved 4 og 5, fordeles på hovedkonto 1-3 i både budgettet og regnskabet. Ligeledes skal der sondres mellem indtægter og omkostninger afledt af regionens ordinære og ekstraordinære drift. Sidstnævnte vedrører aktiviteter, der ikke forventes at være tilbagevendende og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet.

Budgettet skal, når det aflægges af forretningsudvalget til regionsrådet, indeholde en resultatopgørelse for sundhedsområdet (hovedkonto 1), social- og specialundervisningsområdet (hovedkonto 2) og det regionale udviklingsområde (hovedkonto 3). Resultatopgørelserne udarbejdes i overensstemmelse med skemaet, der er optrykt som bilag 1 i afsnit 5.4.1.

Resultatopgørelserne indsendes ultimo oktober til Økonomi- og Indenrigsministeriet på e-mail: budregn@oim.dk.

De budgetterede resultatopgørelser for social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde må ikke udvise et underskud, jf. afsnit 5.2.1.

c. Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen udarbejdes omkostningsbaseret.

Formålet med pengestrømsopgørelsen er at vise budgetårets pengestrømme fordelt på regionens samlede drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter. Der skal udarbejdes en samlet pengestrømsopgørelse for hele regionen, herunder for de 3 regionale aktivitetsområder (sundhed, social- og specialundervisning samt regional udvikling).

Dato: Februar 2015

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2015

Pengestrømmene fra drifts- og investeringsaktiviteterne skal henføres entydigt til ét af de tre aktivitetsområder. På social- og specialundervisningsområdet skal pengestrømsopgørelsen afdække det likviditetsmæssige mellemværende i forhold til regionens samlede økonomi. Mellemværendet skal forrentes. Pengestrømsopgørelserne udarbejdes med udgangspunkt i resultatopgørelserne og investeringsoversigten.

I tilknytning til pengestrømsopgørelsen vises særskilt budgetårets forventede forskydninger i likviderne samt likviderne ved periodens begyndelse og slutning. I tilknytning til pengestrømsopgørelsen vises social- og specialundervisningsområdet mellemværende i forhold til regionens samlede økonomi.

Årsbudgettet skal, når det aflægges af forretningsudvalget til regionsrådet indeholde en pengestrømsopgørelse for hele regionen. Pengestrømsopgørelsen udarbejdes i overensstemmelse med skemaet, der er optrykt som bilag 2 i afsnit 5.4.2.

Pengestrømsopgørelsen indsendes ultimo oktober til Økonomi- og Indenrigsministeriet på e-mail: budregn@oim.dk.

Beløb i pengestrømsopgørelsen anføres i 1.000 kr.

d. Hovedoversigt til budget

Hovedoversigten udarbejdes udgiftsbaseret.

Hovedoversigtens formål er at give et summarisk overblik over de budgetterede aktiviteter og deres finansiering. Hovedoversigten danner bl.a. basis for en første opgørelse i Økonomi- og Indenrigsministeriet af den regionale sektors budgetter. Det er baggrunden for, at hovedoversigten skal indsendes umiddelbart efter budgetvedtagelsen og inden indsendelsen af det øvrige budgetmateriale.

Der skal udarbejdes en hovedoversigt til det vedtagne budget.

Hovedoversigten indsendes *primo oktober* til Økonomi- og Indenrigsministeriet .

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse af hovedoversigten.

e. Sammendrag af budget

Sammendraget af budgettet udarbejdes efter udgiftsbaserede principper.

Sammendrag af budget tjener ligesom hovedoversigten informations- og statistikformål. Afsnitsopdelingen er den samme, men detaljeringsgraden er større, og sammendraget skal omfatte såvel budgetåret som de tre budgetoverslagsår.

Det skyldes, at sammendraget udover de ovennævnte formål også skal opfylde et planlægningsmæssigt sigte.

Specifikationsgraden er ikke den samme overalt i sammendraget. Afhængig af de enkelte udgiftsområders karakter og indhold er budgetoplysningerne i sammendraget fastlagt ved hovedfunktions- eller funktionsniveau.

Der skal udarbejdes et sammendrag af det vedtagne budget i overensstemmelse med det skema, som Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen.

Sammendrag af budget indsendes senest den *15. november* til Danmarks Statistik.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse af sammendrag af budget.

f. Specifikationer til budgettet

Oversigten med specifikationer til budgettet udgør den detaljerede budgetindberetning til de centrale myndigheder.

Der skal udarbejdes specifikationer til det vedtagne budget, dvs. en oversigt over budgettets poster, hvor specifikationsgraden er den samme som i den autoriserede konto-plan. Specifikationsgraden er som hovedregel følgende:

- Hovedkonto
- Hovedfunktion
- Funktion
- Dranst
- Ejerforhold
- Gruppering (drift)
- Hovedart
- Art (for så vidt angår hovedart 4, 5, 7 og 8)

Specifikationerne til budgettet indrapporteres senest den *15. november* til Danmarks Statistik.

Beløb i specifikationer til budget anføres i hele 1.000 kr.

g. Investeringsoversigt

Indberetningen af generelle budgetoplysninger til de centrale myndigheder omfatter endelig en investeringsoversigt for budgetåret og budgetoverslagsårene.

I investeringsoversigten redegøres i skematisk form for de af regionsrådet afgivne anlægsbevillinger og deres sammenhæng med de på årsbudgettet og i budgetoverslagsårene opførte rådighedsbeløb.

De gældende bevillingsregler, der er nærmere omtalt i kapitel 6, rummer mulighed for, at regionsrådet i et vist omfang kan afgive rammebevillinger omfattende flere anlægsarbejder. Ligeledes har regionsrådet mulighed for at anvende samlede rammer til forretningsudvalget for rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder i budgettet.

Praksis med hensyn til anvendelsen af rammebevillinger og specifikationsgraden af rådighedsbeløb i budgettet vil således kunne variere fra region til region.

Som følge heraf er investeringsoversigten ikke bundet af bestemte formkrav, men må tilpasses til de bevillingsmæssige forhold i den enkelte region. Der gælder imidlertid forskellige regler med hensyn til indholdet af oplysningerne i investeringsoversigten.

I tilknytning til det vedtagne budget skal udarbejdes en oversigt over anlægsarbejder, hvortil der er afsat rådighedsbeløb i budgetåret og/eller et eller flere af de tre budgetoverslagsår.

Dato: Februar 2015

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2015

Investeringsoversigten skal for det enkelte anlægsarbejde eller for den enkelte rammebevilling indeholde oplysninger om:

- Dato for afgivelsen og eventuelt ajourføringen af anlægsbevillingen Det beløb, som anlægsbevillingen lyder på
- Datoer for arbejdets forventede igangsættelse og afslutning
- Udgifter vedrørende anlægsarbejdet, som forventes afholdt forud for det pågældende budgetår
- De rådighedsbeløb, som er afsat i budgetåret og hvert af de tre budgetoverslagsår
- Udgifter vedrørende anlægsarbejdet, som forventes afholdt efter udløbet af budgetoverslagsperioden
- Det ajourførte udgiftsoverslag.

Beløb i investeringsoversigten anføres i hele 1.000 kr.

h. Særlige budgetoplysninger

Skemaet for særlige budgetoplysninger indeholder oplysninger, der bl.a. vedrører opgørelsen af de regionale udgifter på udvalgte områder.

Skemaet for særlige budgetoplysninger indsendes til Økonomi- og Indenrigsministeriet *primo oktober* på e-mail: budregn@oim.dk.

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse vedrørende de særlige budgetoplysninger.

i. Ressourceoversigt vedrørende sociale institutioner

I forbindelse med vedtagelse af budgettet skal der udarbejdes ressourceoversigt for sociale institutioner. Ressourceoversigten bygger på fordelinger af udgifter på funktion 2.10.01-2.80.70 for sociale institutioner.

Der skal udarbejdes ressourceoversigt for sociale institutioner til det vedtagne budget.

Ressourceoversigten skal indsendes *ultimo oktober* til Økonomi- og Indenrigsministeriet på e-mail: budregn@oim.dk.

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse vedrørende ressourceoversigten.

j. Flerårsoversigt

Flerårsoversigten udarbejdes og vedtages sammen med budgettet. Flerårsoversigten kan integreres som en del af bevillingsoversigten. Regionsrådets vedtagelse af budgetoverslag er et lovkrav. Yderligere omtale af flerårsoversigten findes under 5.2.3.

5.2.8 BEMÆRKNINGER TIL BUDGETTET

Det regionale budget består ud over den talmæssige opstilling af totalbudgettet og den tilknyttede oversigt over de afgivne bevillinger af bemærkninger til budgettet.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

I bemærkningerne til budgettet redegøres nærmere for budgettets forudsætninger og indhold. Bemærkningerne til budgettet har endvidere en bevillingsmæssig funktion. Der kan således i bemærkningerne være fastsat forbehold og betingelser for udnyttelsen af en bevilling. Disse bemærkninger er bindende for den enkelte bevillingshaver. På samme måde som beløbene i bevillingsoversigten er der kun fastsat få udtrykkelige bestemmelser med hensyn til udformningen og indholdet af bemærkningerne til budgettet. Det er dog et krav, at det af bemærkningerne tydeligt fremgår, om disse har et bevillingsmæssigt sigte, jf. ovenfor, eller om de er af mere generel informativ karakter.

Herudover er det et krav, at bemærkningerne til budgettet indeholder en redegørelse for, hvordan budgettet er påvirket af indgåelsen af leasingarrangementer, herunder sale-and-lease-back arrangementer. Redegørelsen bør omfatte påvirkningen af såvel omkostninger og indtægter i budgettet som af gældsforhold og økonomiske forpligtelser i øvrigt.

Endelig er det et krav, at det af bemærkningerne til budgettet fremgår, hvordan det aktivitetsafhængige bidrag på sundhedsområdet fordeler sig på kommunerne i regionen.

Det kan være hensigtsmæssigt at opdele bemærkningerne til budgettet i en generel og en speciel del.

I en sådan opdeling vil de *generelle bemærkninger* oftest i første række tjene en informationsopgave. Informationen kan være rettet mod såvel de politiske beslutningstagere og den regionale administration som borgerne. Disse generelle, oplysende budgetbemærkninger kan f.eks. indeholde en redegørelse for generelle budgetforudsætninger såsom pris- og lønskøn, skøn over den fremtidige befolknings sammensætning. I forlængelse heraf kan endvidere redegøres for regionens målsætninger for udviklingen i regionale samlede økonomi.

Der kan herudover knyttes generelle bemærkninger til de enkelte bevillingsområder eller hovedkonti. Der kan f.eks. gøres rede for baggrunden for omprioriteringer i forhold til sidste års budget eller gives beskrivelser af igangværende eller planlagte anlægsarbejder eller omstillingsprojekter. Herudover kan bemærkningerne indeholde en omtale af regionens overordnede målsætninger for udviklingen på de enkelte serviceområder.

De *specielle bemærkninger* vil derimod indeholde den mere dybtgående redegørelse for budgettets forudsætninger og indhold med detailbemærkninger til de enkelte hovedfunktioner og funktioner m.v.

Der skal udarbejdes bemærkninger til såvel budgetforslaget som det endelige budget. Bemærkningerne til budgetforslaget uddeles til regionen i forbindelse med behandlingen af budgetforslaget.

Det skal i øvrigt bemærkes, at også regionernes kasse- og regnskabsregulativ eller andre interne forskrifter vil kunne indeholde bestemmelser, der på linje med de årlige bemærkninger til budgettet fastsætter betingelser i forbindelse med bevillingernes anvendelse.

Dato: August 2019

Ikrafttrædelsesår: Budget 2020

5.3 Oversigt over tidsfrister i forbindelse med budgetvedtagelsen

Fristerne i forbindelse med budgettets udarbejdelse og vedtagelse - herunder for indsendelse af budgetmateriale til de centrale myndigheder - er opsummeret i nedenstående oversigt.

Senest 15. august	Forretningsudvalget udarbejder budgetforslag til regionsrådet.
Senest 24. august	1. behandling af budgetforslaget.
Senest 1. september	Forslag til kommunernes årlige udviklingsbidrag drøftes i kontaktudvalget.
Senest 10. september	Kommunalbestyrelserne i regionen meddeler skriftligt regionsrådet deres stillingtagen til forslaget til udviklingsbidrag.
Senest 1. oktober	Budgettet vedtages.
Primo oktober	Hovedoversigt og særlige budgetoplysninger indsendes til <u>Social-</u> og <u>Indenrigsministeriet</u> . Den nærmere tidsfrist meddeles af <u>Social-</u> og <u>Indenrigsministeriet</u> forud for budgetvedtagelsen.
Ultimo oktober	Resultatopgørelse, pengestrømsopgørelse og ressourceoversigt vedrørende sociale institutioner indsendes til <u>Social-</u> og <u>Indenrigsministeriet</u> . Den nærmere tidsfrist fremgår af det udsendte skemamateriale.
Senest 15. november	Sammendrag og specifikationer indsendes til Danmarks Statistik.

For budget 2020 er fristerne dog ændret, jf. nedenstående tabel.

<u>Senest 2. oktober</u>	<u>Forretningsudvalget udarbejder budgetforslag til regionsrådet.</u>
<u>Senest 8. oktober</u>	<u>1. behandling af budgetforslaget.</u>
<u>Senest 10. oktober</u>	<u>Forslag til kommunernes årlige udviklingsbidrag drøftes i kontaktudvalget.</u>
<u>Senest 15. oktober</u>	<u>Kommunalbestyrelserne i regionen meddeler skriftligt regionsrådet deres stillingtagen til forslaget til udviklingsbidrag.</u>
<u>Senest 5. november</u>	<u>Budgettet vedtages.</u>
<u>Primo november</u>	<u>Hovedoversigt og særlige budgetoplysninger indsendes til <u>Social-</u> og <u>Indenrigsministeriet</u>. Den nærmere tidsfrist meddeles af <u>Social-</u> og <u>Indenrigsministeriet</u> forud for budgetvedtagelsen.</u>
<u>Ultimo november</u>	<u>Resultatopgørelse, pengestrømsopgørelse og ressourceoversigt vedrørende sociale institutioner indsendes til <u>Social-</u> og <u>Indenrigsministeriet</u>. Den nærmere tidsfrist fremgår af det udsendte skemamateriale.</u>

Dato: August 2019

Ikrafttrædelsesår: Budget 2020

Senest 26. november Sammendrag og specifikationer indsendes til Danmarks Statistik.

Falder ovennævnte datoer på en lørdag eller søndag, udskydes fristen til den følgende mandag. Dette gælder dog ikke fristerne for budgetforslagets forelæggelse og budgettets vedtagelse.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

5.4 Bilag til kapitel 5

5.4.1. Bilag 1 - Resultatopgørelse

Sundhed

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Bloktilskud fra staten (1.90.90)			
Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag (1.90.92)			
Aktivitetsbestemte tilskud fra staten (1.90.93)			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (1.70.50)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (1.80.60)			
Andel af finansielle omkostninger (1.80.60)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

Social og specialundervisning

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Takstbetalinger vedr. det sociale område			
Takstbetalinger vedr. specialundervisning			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (2.70.60)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (2.80.70)			
Andel af finansielle omkostninger (2.80.70)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Regional udvikling

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Bloktilskud fra staten (3.90.90)			
Udviklingsbidrag fra kommunerne (3.90.91)			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (3.70.60-63)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (3.80.70)			
Andel af finansielle omkostninger (3.80.70)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

De budgetterede resultatopgørelser for social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde må ikke udvise et underskud, jf. afsnit 5.2.1.

Dato: December 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

5.4.2. Bilag 2 - Pengestrømsopgørelse**I alt**

(1.000 kr.)	Sundhed	Social- og specialundervisning	Regional udvikling	I alt
Årets resultat				
Likviditetsreguleringer til årets resultat				
+ afskrivninger				
+ intern forrentning				
+ varebeholdninger, primo				
- varebeholdninger, ultimo				
- feriepenge, primo				
+ feriepenge, ultimo				
- hensættelse til pension, primo				
+ hensættelse til pension, ultimo				
- andre reguleringer, primo				
+ andre reguleringer, ultimo				
A. Likviditetsvirkning af årets resultat				
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer				
- køb af immaterielle anlægsaktiver				
+ salg af immaterielle anlægsaktiver				
- køb af materielle anlægsaktiver				
+ salg af materielle anlægsaktiver				
+ salg af anlægsaktiver i forbindelse med kvalitetsfundsinvesteringer ¹				
+/- andre forhold				
B. Likviditetsvirkning af investeringer				
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat +A +B)				
Likviditetsreguleringer til fælles- og finansieringsposter				
+/- forskydninger i kortfristede tilgodehavender				
+/- forskydninger i kortfristede gældsforpligtelser				
+ optagelse af eksterne lån				
- afdrag på eksterne lån				
- forrentning af interne lån				
- hensættelser til finansiering af projekter med kvalitetsfundsstøtte				
+ forbrug af hensættelser til finansiering af projekter med kvalitetsfundsstøtte				
+/- værdiregulering af likvide aktiver				
+/- øvrige finansielle poster				

¹ Der redegøres i en note til pengestrømsopgørelsen, hvordan evt. salg af sygehusbyggeri har medgået til at finansiere kvalitetsfundsinvesteringer på sygehusområdet

Dato: 14. marts 2008

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

D. Likviditetsvirkning af fælles- og finansieringsposter				
E. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat+A+B+C+D)				
F. Likvider, primo budgetåret				
G. Likvider, ultimo budgetåret (E+F)				

Dato: December 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

De afledte pengestrømme af de kortfristede tilgodehavender og gældsforpligtelser, ekstern lånoptagelse, afdrag på eksterne lån, øvrige langfristede tilgodehavender og gæld henføres til koncernniveauet i regionen, som en integreret del af regionens fælles kassebeholdning.

Omkostningen til evt. forrentning af interne lån indgår i årets resultat på sektorområderne og der korrigeres for likviditetsvirkningen heraf under pkt. A. Indtægten ved forrentningen af interne lån tilgår regionen som koncern, og der korrigeres for likviditetsvirkningen heraf med modsatrettet fortegn under pkt. D.

For hvert af de 3 aktivitetsområder (sundhed, social- og specialundervisningsområdet samt det regionale udviklingsområde) udarbejdes en opgørelse, der viser pengestrømmene i budgetåret, korrigeret budget for indeværende års budget samt seneste regnskabsår, jf. nedenfor. Det kan være hensigtsmæssigt også at lave en pengestrømsopgørelse for hovedkonto 4 , fælles formål og administration, som herefter fordeles på de 3 regionale aktivitetsområder.

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Årets resultat			
Likviditetsreguleringer til årets resultat			
+ afskrivninger			
+ intern forrentning			
+ varebeholdninger, primo			
- varebeholdninger, ultimo			
- feriepenge, primo			
+ feriepenge, ultimo			
- hensættelse til pension, primo			
+ hensættelse til pension, ultimo			
- andre reguleringer, primo			
+ andre reguleringer, ultimo			
A. Likviditetsvirkning af årets resultat			
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer			
- køb af immaterielle anlægsaktiver			
+ salg af immaterielle anlægsaktiver			
- køb af materielle anlægsaktiver			
+ salg af materielle anlægsaktiver			
+ salg af anlægsaktiver i forbindelse med kvalitetsfondsinvesteringer ²			
+/- andre forhold			
B. Likviditetsvirkning af investeringer			
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat +A +B)			

² Medtages på sundhedsområdet. Der redegøres i en note til pengestrømsopgørelsen, hvordan evt. salg af sygehusbyggeri har medgået til at finansiere kvalitetsfondsinvesteringer på sygehusområdet

Dato: Maj 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2009

For social- og specialundervisningsområdet vises det likviditetsmæssige mellemværende med regionen i overensstemmelse med nedenstående skema.

Mellemværende med regionen

(1.000 kr.)	B	B01	B02	B03
Primo 1. januar				
Årets likviditetsvirkning				
Forrentning af saldo				
Ultimo 31. december				